

“Uşaqların icbari dispanserizasiyadan keçirilməsinə dair Dövlət Proqramı”nın təsdiq edilməsi haqqında

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 3-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. “Uşaqların icbari dispanserizasiyadan keçirilməsinə dair Dövlət Proqramı” təsdiq edilsin (əlavə olunur).

2. Bu Sərəncamın 1-ci hissəsində qeyd olunan Dövlət Proqramında nəzərdə tutulmuş tədbirlərin icrasının əlaqələndirilməsi Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyinə həvalə edilsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 10 dekabr 2013-cü il
№ 150

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin
2013-cü il 10 dekabr tarixli
150 nömrəli Sərəncamı ilə
təsdiq edilmişdir

Uşaqların icbari dispanserizasiyadan keçirilməsinə dair Dövlət Proqramı

1. Giriş

Uşaqlara göstərilən tibbi xidmətin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması dövlətin sosial yönümlü siyasətinin prioritet istiqamətlərindən biridir. Son illər bu sahədə mühüm tədbirlər həyata keçirilmişdir. Tədbirlər BMT-nin Uşaq Hüquqları Konvensiyasına və “Minilliyin İnkişaf Məqsədləri”nə, eləcə də “Azərbaycan-2020: Gələcəyə baxış” İnkişaf Konsepsiyasına uyğun olaraq aparılır.

Uşaqlara tibbi yardım göstərən tibb müəssisələrinin maddi-texniki bazasının yaxşılaşdırılması, onların müasir tibbi texnika və ləvazimatlarla təchiz edilməsi, yeni tibbi texnologiyaların tətbiqi, tibbi kadrların peşə səviyyəsinin artırılması və digər tədbirlər respublikada uşaqlara göstərilən tibbi xidmətin keyfiyyətinin artırılmasına imkan vermişdir. Respublikada həyata keçirilən bütün bu tədbirlər nəticəsində uşaqların sağlamlığını xarakterizə edən göstəricilərdə nəzərəçarpan müsbət dinamika müşahidə olunur.

Xəstəliklərin və əlillik hallarının əksəriyyətinin təməlinin uşaq yaşında qoyulduğunu nəzərə alaraq, uşaqlar arasında xəstəliklərin vaxtında aşkar edilməsi məqsədi ilə icbari tibbi müayinələrin aparılmasının, aşkar edilmiş xəstə uşaqların dispanserizasiyaya cəlb edilməsinin və müalicə-sağlamlaşdırıcı tədbirlərin həyata keçirilməsinin müstəsna əhəmiyyəti vardır.

“Uşaqların icbari dispanserizasiyası haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2013-cü il 5 mart tarixli 591-IVQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 10 aprel tarixli 861 nömrəli Fərmanının 1.1.3-cü yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədi ilə hazırlanmış bu Dövlət Proqramı uşaqlar arasında xəstələnmənin, habelə sağlamlıq imkanlarının məhdudluğunun və ölümün səviyyəsinin azaldılmasına yönəldilmişdir.

Bu Dövlət Proqramı 2013—2017-ci illəri əhatə edir və uşaqların icbari dispanserizasiyasını həyata keçirən dövlət tibb müəssisələrinin maddi-texniki bazasının gücləndirilməsini, laborator müayinələri aparmaq üçün diaqnostik avadanlıq və reaktivlərlə təchiz edilməsini, kadrların təkmilləşdirilməsini və əhali arasında geniş maarifləndirmə işlərinin aparılmasını nəzərdə tutur.

2. Dövlət Proqramının məqsədi

2.1. Dövlət Proqramının məqsədləri aşağıdakılardır:

2.1.1. uşaqlarda xəstəliklərin və onların risk amillərinin erkən mərhələdə aşkar edilməsi və sonrakı müşahidəsi vasitəsilə onlar arasında xəstələnmə, sağlamlıq imkanlarının məhdudluğunun və ölüm səviyyəsinin azaldılması;

2.1.2. uşaqlara göstərilən tibbi xidmətlərin keyfiyyətinin yüksəldilməsi;

2.1.3. dispanserizasiya tədbirləri çərçivəsində aparılan profilaktika, diaqnostika və müalicə-sağlamlaşdırıcı tədbirlərin qeydiyyat sisteminin yaradılması və həmin sistemin mövcud elektron sağlamlıq sisteminə inteqrasiyası;

2.1.4. uşaqların dispanserizasiyasını həyata keçirən tibbi, xüsusilə də ilkin səhiyyə xidməti göstərən tibb işçilərinin hazırlıq səviyyəsinin yüksəldilməsi;

2.1.5. uşaqların dispanserizasiyasını həyata keçirən dövlət tibb müəssisələrinin maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi, onların müasir tibbi texnika və avadanlıqla təchizatının yaxşılaşdırılması;

2.1.6. uşaqlar və valideynlər arasında maarifləndirmə işlərinin və xəstəliklərin ilkin profilaktikasının gücləndirilməsi.

3. Dövlət Proqramının maliyyələşdirilməsi

Dövlət Proqramında nəzərdə tutulan tədbirlər müvafiq illər üzrə Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsində aidiyyəti icraçı orqanlar üçün nəzərdə tutulmuş vəsait dairəsində maliyyələşdirilir.

4. Dövlət Proqramının həyata keçirilməsi üzrə Tədbirlər Planı

| Sıra №-si | Tədbirin adı | İcraçı orqanlar | İcra müddəti (illər üzrə) |
|--|--|-------------------|---------------------------|
| 4.1. Təşkilati tədbirlər | | | |
| 4.1.1. | İcbari dispanserizasiyadan keçiriləcək və dispanserizasiyadan keçmiş uşaqların uçotunun aparılması | Səhiyyə Nazirliyi | mütəmadi |
| 4.1.2. | İcbari dispanserizasiyadan keçmiş uşaqların registrinin yaradılması | Səhiyyə Nazirliyi | 2013-2014 |
| 4.1.3. | Dispanserizasiya zamanı aparılmış müayinə və müalicə-sağlamlaşdırıcı tədbirlərin elektron qeydiyyatının aparılması və onun mövcud elektron sağlamlıq kartı sisteminə inteqrasiyasının təmin edilməsi | Səhiyyə Nazirliyi | 2013-2017 |
| 4.2. Tibb müəssisələrinin maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi | | | |
| 4.2.1. | Uşaqların dispanserizasiyasını həyata keçirən müəssisələrdə təmir-tikinti işlərinin aparılması məqsədi ilə illik sifarişlərin hazırlanması | Səhiyyə Nazirliyi | hər il |
| 4.2.2. | Uşaqlara tibbi xidmətlər göstərən ilkin səhiyyə müəssisələrinin lazımi avadanlıq, laborator və tibbi ləvazimatlarla, eləcə də kompyuter texnikası ilə təchiz edilməsi | Səhiyyə Nazirliyi | 2013-2017 |
| 4.2.3. | Tibbi müayinələrin aparılması üçün təhsil müəssisələrində fəaliyyət göstərən tibb | Təhsil Nazirliyi | 2013-2017 |

| | | | |
|---|--|--|-----------|
| | məntəqələrinin müvafiq avadanlıqlarla təchiz edilməsi | | |
| 4.3. Uşaqlara göstərilən tibbi xidmətlərin keyfiyyətinin yüksəldilməsi | | | |
| 4.3.1. | Dispanserizasiya tədbirləri çərçivəsində uşaqlara göstərilən tibbi xidmətlər üzrə klinik protokolların və müvafiq təlimatların hazırlanması | Səhiyyə Nazirliyi | 2014 |
| 4.3.2. | Dispanserizasiya çərçivəsində uşaqlara göstərilən tibbi xidmətlərin keyfiyyətinin monitorinqi və qiymətləndirmə mexanizminin hazırlanması | Səhiyyə Nazirliyi | 2014 |
| 4.3.3. | Xəstə və xəstələnmə riski olan uşaqlar üçün sanatoriya-kurort və bərpa müalicəsinin təşkili | Səhiyyə Nazirliyi | 2013-2017 |
| 4.3.4. | Çətin həyat şəraitində olan xəstə və xəstələnmə riski olan uşaqların sosial xidmət müəssisələrində yerləşdirilməsi | Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi, Səhiyyə Nazirliyi | 2013-2017 |
| 4.3.5. | Dispanserizasiya məqsədi ilə aparılan tibbi müayinələr zamanı aşkar edilən xəstə uşaqların ixtisaslaşdırılmış tibb müəssisələrində müalicəsinin təşkili | Səhiyyə Nazirliyi | mütəmadi |
| 4.4. Kadr hazırlığı | | | |
| 4.4.1. | Uşaqların dispanserizasiyasını həyata keçirən ilkin səhiyyə xidməti göstərən tibb işçiləri (ailə həkimi, sahə pediatri) üçün xəstəliklərin erkən aşkarlanması və müalicəsi üzrə keyfiyyət standartları və klinik protokollar əsasında təlimlərin keçirilməsi | Səhiyyə Nazirliyi | mütəmadi |
| 4.4.2. | Dispanserizasiya ilə bağlı təlim mövzularının diplomaqədər və diplomdansonrakı tədris proqramlarına daxil edilməsi | Səhiyyə Nazirliyi | 2013-2014 |
| 4.4.3. | Uşaqlar arasında xəstəliklərin profilaktikası və müalicəsi, fəsadlarla mübarizə sahəsində beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi və əməkdaşlıq çərçivəsində yerli mütəxəssislərin xaricdə təlim keçməsinin təşkili | Səhiyyə Nazirliyi | mütəmadi |
| 4.4.4. | Uşaqlar arasında geniş yayılmış xəstəliklər üzrə elmi konfransların keçirilməsi, eləcə də mütəxəssislərin beynəlxalq konqres, konfrans və simpoziumlarda iştirakının təmin edilməsi | Səhiyyə Nazirliyi | mütəmadi |

| 4.5. İcbari dispanserizasiya sahəsində maarifləndirmə | | | |
|--|--|---|-----------|
| 4.5.1. | İcbari dispanserizasiyanın əhəmiyyətinə dair videoroliklərin hazırlanması, bukletlərin, plakatların və digər əyani vəsaitlərin çap edilməsi | Səhiyyə Nazirliyi, Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi | 2013-2015 |
| 4.5.2. | Şagirdlər arasında dispanserizasiya barəsində maarifləndirmə işinin aparılması | Təhsil Nazirliyi, Səhiyyə Nazirliyi | mütəmadi |
| 4.5.3. | Uşaqların dispanserizasiyaya cəlb edilməsi məqsədi ilə uşaqlar və valideynlər arasında sağlamlıq, xəstəliklərin risk amilləri sahəsində müvafiq mövzular üzrə maarifləndirmə materiallarının yayılması | Səhiyyə Nazirliyi, Təhsil Nazirliyi, Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi, kütləvi informasiya vasitələri | mütəmadi |

5. Dövlət Proqramının həyata keçirilməsindən gözlənilən nəticələr

5.1. Dövlət Proqramının həyata keçirilməsindən gözlənilən nəticələr aşağıdakılardır:

- 5.1.1. uşaqlara göstərilən tibbi xidmətin səviyyəsinin yüksəldilməsi;
- 5.1.2. uşaqların sağlamlıq vəziyyətinin yaxşılaşdırılması;
- 5.1.3. dispanserizasiyanın nəticələrinin təhlili əsasında vaxtında müalicə-sağlamlaşdırıcı tədbirlərin həyata keçirilməsi;
- 5.1.4. uşaqların sağlam həyat tərzi sahəsində maarifləndirilməsi.